

17 Befrielse från betalningsskyldighet

17.1 Allmänt

Bestämmelserna avseende befrielse från betalningsskyldighet finns i 13 kap. SBL.

17.2 Befrielse

13 kap. 1 § SBL

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får helt eller delvis befria en skattskyldig från skyldigheten att göra skatteavdrag eller att betala arbetsgivaravgifter, mervärdesskatt eller punktskatt, om det finns synnerliga skäl.

Första stycket gäller även när skatt skall tas ut enligt mervärdesskattelagen (1994:200) vid import av varor och när punktskatt skall betalas till Tullverket. *Lag (2002:400)*.

Om beslut om befrielse fattas enligt första stycket får motsvarande befrielse medges beträffande skattetillägg, förseningsavgift och ränta. *Lag (1997:483)*.

13 kap. 2 § SBL

Bestämmelser om befrielse från skattetillägg, förseningsavgift och ränta finns även i 15 kap. 10 och 12 §§ samt 19 kap. 11 §. *Lag (2003:213)*.

Synnerliga skäl

Av 13 kap. 1 § 1 st. SBL framgår att om synnerliga skäl föreligger kan hel eller delvis befrielse från att betala bl.a. moms medges. Det är således en form av dispens.

I enlighet med 13 kap. 1 § 2 st. SBL gäller detta även när skatt enligt ML tas ut vid import av varor. Denna bestämmelse återinfördes genom SFS 1999:316 som trädde i kraft 1 juli 1999 men ska tillämpas från och med 1 januari 1998.

Om beslut om befrielse fattas enligt 13 kap. 1 § 1 st. SBL får även befrielse från betalning av påfört skattetillägg, förseningsavgift och ränta medges enligt 13 kap. 1 § 3 st. SBL.

Om den skattskyldige vill ansöka om befrielse från skattetillägg, förseningsavgift och ränta utan samband med ansökan om befrielse från att betala moms så är det andra bestämmelser i SBL som är tillämpliga. 13 kap. 2 § SBL hänvisar till 15 kap. 10 och 12 §§ SBL avseende skattetillägg och förseningsavgift, se avsnitt

9, samt 19 kap. 11 § SBL avseende ränta, se avsnitt 10.

Av prop. 1996/97:100 s. 596 framgår att som ett sådant synnerligt skäl som kan medföra befrielse från betalning av moms kan inte anses fall då den skattskyldige har tagit ut skatten av sina kunder. Däremot bör befrielse kunna ske t.ex. i fall då en utländsk företagare, som inte är registrerad till moms i Sverige, har betalat moms vid import av en vara och varan levererats till ett företag i Sverige som senare försatts i konkurs utan att den utländske företagaren fått ersättning för momsen.

HK beslutar

Av 36 § SBF framgår att beslut om befrielse från betalningsskyldighet meddelas av SKV. Det är HK som beslutar i dessa ärenden.

För att SKV ska kunna pröva en ansökan krävs att den som ansöker om befrielse är skattskyldig för den aktuella transaktionen.

Med hänsyn till att skatten ska vara konkurrensneutral tillämpas befrielseinstitutet inte på så sätt att vissa skattskyldiga kan sätta ned sina kostnader för verksamheten. Inte heller den omständigheten att en verksamhet drivs på ideell grund, utan ekonomisk vinst eller liknande, utgör därför skäl för befrielse.

Överklagande

Av 22 kap. 1 § SBL framgår att SKV:s beslut kan överklagas hos regeringen.